

betragtes som et Familienstamgods, der paa alle mulige Maader og under alle Betingelser skal holdes samlet, hvad saa end Følgerne deraf maatte blive for Danmarks Folk og Rige, der da maa gjøres væsentlige Forandringer i Danmarks Riges Grundlov; jeg tvivler endelig ikke synderligt paa, at det jo er Ministeriets Hensigt, hvilket ogsaa idag er udtalt, engang ved Leilighed at forlange den danske Rigsdags Samtykke til de Forandringer i Grundloven, som det anser for nødvendige eller ønskelige. Jeg tvivler ikke derpaa; men hvad jeg vil spørge om, det er, hvad der i denne Henseende er Ministeriets Tanke og Hensigt, om det troer, at det vil være nok engang at gjøre det, og at det vil være tidsnok, efterat man har afsluttet Tractater med fremmede Magter, som vilde binde Danmarks Rige, som vilde stille Esløvig fra Danmarks Rige, som paalagde Danmarks Rige bebyrdende Forpligtelser, saadanne, som det udtrykkeligt i Grundlovens § 23 er forbudt at maatte ske uden Rigsdagens Samtykke. Det er derfor mit Spørgsmaal, om Ministeriet finder og antager, hvad jeg antager som aldeles soleklart, at saadanne Bestemmelser, endfjg Tractater med fremmede Magter, hvorved Esløvig stilles fra Danmark og hvorved Danmarks Rige sættes i en Stilling, som er uforligelig med dets Ære, Frihed og Bestandighed — om Ministeriet tænker som jeg, at saadanne Bestemmelser kunne ikke tages, saadanne Tractater kunne umuligt sluttes, uden at den danske Rigsdags Samtykke, om det var muligt, dertil isorveien var indhentet, eller om Ministeriet skulde troe, at det var tidsnok, naar Ulykken var skeet, tidsnok, naar det var umuligt eller næsten umuligt, at Danmarks Rige kunde reddes, da at forlange Rigsdagens Samtykke, om det var nok, at man engang med Tractaten i Haanden og med Stormagternes Forsikkring om, at denne Tractat skulde holdes ubrødeligt, traadte frem for Rigsdagen og spurgte, om den ikke nu nok kunde give sit Samtykke, da den nu kunde see, at det var blevet en Nødvendighed. See, dette er mit Spørgsmaal, og jeg skal ikke nægte, at baade efter Kundgjørelsen og efter de fleste Udtalelser, jeg har hørt af Udenrigsministeren, synes det mig, som om det virkelig var Mini-

steriets Tankegang og Hensigt, først at handle som det vilde, og siden forlange Rigsdagens Samtykke dertil. Det skulde imidlertid være mig og, jeg tør sige, at det vilde være hele det danske Folk en stor Trøst, dersom vi kunde erfare, at jeg og Mange med mig deri have taget mærkelig fejl, saa det var Ministeriets faste Forsæt ikke at udføre, hvad Kundgjørelsen truer Danmarks Rige med, uden først, om muligt, at have bundet den danske Rigsdags Samtykke dertil. Dette Spørgsmaal vil være saa let for Ministeriet at besvare med et reent Ja eller Nei, at jeg tør haabe, at det ikke skal findes ubeskedent af en dansk Rigsdagsmand, hvem Danmarks Folk, Danmarks Rige og Grundlov ikke for Formens Skyld, men for Folkets og Rigets Skyld, ligger tungt paa Hjerte.

Finantsministeren: Jeg troer, at det af, hvad der er meddeelt ved den kongelige Kundgjørelse af 28de Januar d. A., tilstrækkeligt fremgaaer, at der ikke er Spørgsmaal for Hans Majestæt om at slutte Tractat med nogen fremmed Magt eller om at erhverve Stormagternes Bisid for Ordningen af Hans Forhold, saaledes at Alt i den Henseende skulde være slaaet fast, inden man kom til den danske Rigsdag, for at faae Samtykke til det, hvortil den danske Rigsdags Samtykke udfordres. Naar den ærede Rigsdagsmand har spurgt, om det var Ministeriets Mening, som dets Tanke og Handlemaade syntes at tyde paa, at det først vilde handle og saa komme og begjere Rigsdagens Samtykke for, hvad der saaledes var gjort, saa troer jeg, at det maa tilstrækkeligt fremgaae af, hvad der idag er yttret, at dette i alt Fald ikke kan finde sin Anvendelse paa det Slags Handlinger, der vilde bestaae i at bevirke Forandringer i den danske Grundlov; thi det er udtrykkeligt udtalt, at alle Forandringer af det Slags kun kunne skee i Overensstemmelse med Grundlovens § 100.

Grundtvig: Jeg skal blot derved bemærke, at den høitærede Minister vel svarer, at han indrømmer, at Forandringer i Grundloven kunne ikke foregaae, uden at de først blive forelagte Rigsdagen, men derom havde jeg heller ingen Tvivl, derom har jeg heller ikke spurgt; jeg spurgte, om det var Ministeriets